

KLAGANDE

1. Kim Aronsson, 550528-3324
c/o Kerstin Kilman
Arnstorp 40
686 92 Sunne

2. Bibi Noris, 601027-4840
Nykvarn 1
725 98 Västerås

3. Johanna Parikka Altenstedt, 630828-2661
Mårtens väg 6
294 75 Sölvesborg

4. Kersti Ström, 461005-3367
Arnstorp 40
686 92 Sunne

5. Djurens Röst i Sverige (DRIS)
c/o Bibi Noris
Nykvarn 1
725 98 Västerås

MOTPART

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut den 24 oktober 2017, bilaga 1
dnr 218-6060-2017

SAKEN

Skydds jakt efter varg och hybrider mellan varg och hund enligt jaktförordningen (1987:905); nu fråga om talerätt

---

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandena.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Södermanlands län (länsstyrelsen) beslutade om skyddsjakt efter varg samt hybrider mellan varg och hund inom ett avgränsat jaktområde i Katrineholms och Eskilstuna kommuner. Jakten får bedrivas under perioden 25 oktober 2017 – 28 februari 2018 eller till dess annat beslutas. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

Kim Aronsson, Bibi Noris, Johanna Parikka Altenstedt, Kersti Ström och Djurens röst i Sverige (DRIS) överklagar länsstyrelsens beslut och yrkar bland annat att förvaltningsrätten ska besluta om inhibition.

FÖRVALTNINGSRÄTTENS SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Talerätt

Länsstyrelsens beslut gäller skyddsjakt efter varg samt hybrider mellan varg och hund enligt jaktförordningen. Varken jaktlagen (1987:259) eller jaktförordningen innehåller några bestämmelser om vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I sådant fall gäller den allmänna regeln i 22 § förvaltningslagen (1986:223) av vilken framgår att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas.

Frågan om talerätt för de enskilda klagandena

Kim Aronsson, Bibi Noris, Johanna Parikka Altenstedt och Kersti Ström har överklagat länsstyrelsens beslut i egenskap av enskilda klagande. Bibi Noris har även överklagat beslutet i egenskap av medlem i DRIS. Det förhållandet

att hon är medlem i det partiet medför ingen annan bedömning än att överklagandet skett i hennes egenskap av enskild klagande.

Någon allmän klagorätt för var och en som är missnöjd med ett beslut erkänns inte av den svenska rättsordningen. En förutsättning för att annan än den som har varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (jfr HFD 2012 ref. 24).

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framkommit att det överklagade beslutet påverkar de enskilda klagandenas rättsställning eller berör ett intresse som erkänts av rättsordningen i den meningen att deras intresse är ett sådant som kan beaktas vid sakens prövning. Inte heller i övrigt har framkommit något som visar att de enskilda klagandena är berörda av länsstyrelsens beslut på ett sådant sätt att de har rätt att överklaga beslutet. Deras överklaganden ska därför avvisas.

Frågan om talerätt för DRIS

I rättspraxis har icke-statliga organisationer tillerkänts talerätt i frågor som rör jakt enligt jaktlagen och jaktförordningen med stöd av Århuskonventionens och unionsrättens bestämmelser, om de i övrigt uppfyller kriterierna för talerätt i 16 kap. 13 § miljöbalken. Enligt den bestämmelsen får vissa överklagbara domar och beslut överklagas av en ideell förening eller annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd (se Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 4390-12 och 4392-12).

Förvaltningsrätten har förelagt DRIS att styrka rätten att överklaga länsstyrelsens beslut. Som företrädare för DRIS har Bibi Noris den 31 oktober 2017 uppgett att DRIS är en Facebookgrupp med drygt 1 400 medlemmar och att DRIS för närvarande inte är någon registrerad förening, men att den kommer att bli det under nästa år.

DRIS har därefter gett in handlingar till förvaltningsrätten i form av protokoll från ett konstituerande interimsstyrelsemöte den 23 oktober 2017. Av protokollet framgår att det vid mötet bl.a. fastställdes föreningens namn, säte, ändamål och stadgar. DRIS har vidare gett in de fastställda stadgarna och en ansökan till Skatteverket om organisationsnummer för föreningen.

En bedömning ska göras i det enskilda fallet om överklaganden från andra än enskilda personer ska tas upp till prövning. Förvaltningsrätten utgår från Bibi Noris uppgift om att DRIS inledningsvis var en Facebook-grupp. Oavsett om DRIS har omvandlats till en förening den 23 oktober 2017, har DRIS som förening vid nu aktuell prövning inte bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år. DRIS uppfyller således enligt förvaltningsrättens uppfattning inte kriterierna för en sådan miljöorganisation som har talerätt i miljöfrågor i allmänhet. DRIS har inte heller i övrigt visat att länsstyrelsens beslut om skydds jakt påverkar den på ett sådant sätt att den på annan grund kan tillerkännas talerätt. Eftersom DRIS således saknar rätt att överklaga länsstyrelsens beslut ska överklagandet avvisas.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner således sammantaget att varken de enskilda klagandena eller DRIS har talerätt i målet. Överklagandena ska därför avvisas.

Med denna utgång i målet föranleder yrkandet om inhibition ingen vidare åtgärd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C (se bilaga 2).

Britt Dahlin

rådman

Hans Sjölander har föredragit målet.

Bilaga 1

Skydds jakt till skydd för den skandinaviska vargstammen efter varg och hybrider mellan varg och hund inom avgränsat jaktområde i Katrineholms och Eskilstuna kommun, Södermanlands län

Beslut

Länsstyrelsen i Södermanlands län beslutar om skydds jakt efter varg och hybrider mellan varg och hund, dock högst sex individer oavsett ålder och kön, inom avgränsat jaktområde i Katrineholms och Eskilstuna kommun, Södermanlands län. Jaktområdet framgår av bifogad karta, se bilaga 1.

Skydds jakten får ske under perioden från och med den 25 oktober 2017 till och med den 28 februari 2018 eller tills dess annat beslutas.

Villkor

Förutsättningar för skydds jakten

Skydds jakten kommer bedrivas i två olika former. En samordnad skydds jakt inom de tre älgskötselområden som ingår i jaktområdet samt en riktad skydds jakt som, vid behov, kommer att utföras av personer som är utsedda av Länsstyrelsen.

Den samordnade skydds jakten kommer att täcka en större yta och omfatta de jägare som har jakträtten inom jaktområdet. Fördelen med den samordnade jakten är att den täcker stora arealer och innefattar ett stort antal jägare. Många av jägarna är lokala, har en hög kännedom om viltets rörelser i markerna och kan på kort varsel befinna sig på plats vid eventuella observationer. Den samordnade skydds jakten ger även möjlighet till skydds jakt i samband med annan ordnad jakt. Det kan vara en stor fördel då området har en talrik klöv viltstam och det därmed bedrivs en intensiv klöv vilts jakt.

Den riktade skydds jakten som kan, vid behov, komma att bedrivas av personer som är utsedda av Länsstyrelsen är mer riktade insatser som kan vidtas för att verkställa skydds jakten. Det kan exempelvis vara en skydds jakt efter individer som lokaliserats till ett avgränsat område och ska jagas med hjälp av hund eller skydds jakt efter individer som rör sig i ett specifikt område nattetid. Den riktade skydds jakten kan komma att genomföras på annans mark. I största möjliga mån ska berörda jakträttshavare informeras vid dessa tillfällen.

Länsstyrelsen anser att det är av största vikt att skydds jakten bedrivs på ett sätt att inte vargarna eller hybriderna splittras och lämnar området och därmed försvårar skydds jakten.

Samordnad skydds jakt

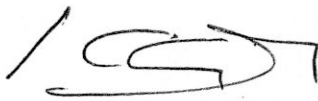
Villkor

1. Skydds jakt får ske inom Julita-Floda älgskötselområde, 04-09-05-079, Näshulta älgskötselområde, 04-27-01-002 samt del av Mälarmårdens västra älgskötselområde, 04-09-05-082. Jaktområdets omfattning framgår av bifogad karta, bilaga 1.
2. Skydds jakt får endast bedrivas med jakträttshavarens tillstånd.
3. Tillåtet vilt för skydds jakten är högst fyra årsungar av hybrider mellan hund och varg, både mörka och normalfärgade.
4. Skydds jakten får bedrivas som smyg- eller vaktjakt eller i samband med annan organiserad jakt som pågår i området.
5. Organiserad rörlig skydds jakt med drevfolk eller hundar får inte bedrivas.
6. Skydds jakten får ske under hela dygnet.
7. Fast (monterad på hus eller liknande) och rörlig belysning (monterad på ett jaktvapen, handhållen eller monterad på kroppsdel) får användas för att underlätta skydds jakten
- *1 8. ~~Den lokale jaktledaren för skydds jakten måste innan skydds jakten inleds anmäla sig till Länsstyrelsens sms tjänst. <http://www.lansstyrelsen.se/Sodermanland/Sv/djur-och-natur/rovdjur/Pages/Skydds jakt-hybrider.aspx> Genom den sms-tjänsten kommer information om djur som fälls under skydds jakten att meddelas från Länsstyrelsen.~~
9. Deltagande jägare ansvarar för att före skydds jakten kontrollera hur många djur som är tillåtet att fälla. Information om fällda djur kommer delges på länsstyrelsens webb-plats. Se ovan.
10. I övrigt gäller villkoren i punkt A till I nedan för den samordnade skydds jakten.
11. Länsstyrelsen är jaktledare för den samordnade skydds jakten.
12. Om det framkommer att något av ovanstående villkor inte efterlevs kommer den samordnade skydds jakten att avbrytas.

Riktad skydds jakt

Villkor

1. Länsstyrelsen utser jaktledare för skydds jakten. Jaktledaren utser efter samråd med Länsstyrelsen de personer som får jaga med stöd av detta beslut.
2. Jaktledaren ska, i samråd med Länsstyrelsen, före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, gränsförhållanden samt de övriga regler och lagstiftning som gäller för skydds jakten. Deltagande jägare ansvarar för att känna till och följa beslutet och dess villkor.
3. Endast personer som är utsedda efter samråd med Länsstyrelsen har rätt att delta i skydds jakten.
4. Skydds jakten får ske under hela dygnet.
5. Skydds jakten får ske på annans mark.
6. Alla typer av belysning får användas för att underlätta skydds jakten.

*1. Punkt 8 utgår som villkor med stöd av 27§ Förvaltningslagen. 25/10-17. /

7. Motordrivna fordon får användas för att spåra och genskjuta under skyddsjakten, men endast på allmän eller enskild väg. Det är även tillåtet att avlossa skott från motordrivet fordon utan att motorn är avstängd.
8. Hund får användas vid skyddsjakten. Hundekipage ska godkännas av Länsstyrelsen före användning.
9. I övrigt gäller villkoren i punkt A till I nedan för den samordnade skyddsjakten.
10. Om det framkommer att något av ovanstående villkor inte efterlevs kommer den riktade skyddsjakten att avbrytas.

Allmänna villkor för samordnad och riktad skyddsjakt

- A. Om djur påskjutits men inte fällts ansvarar skytt för att lokal jaktledare meddelas och att eftersök genomförs med för ändamålet särskilt utsett ekipage som är särskilt tränad i att spåra varg. I enlighet med 17 § jaktförordningen ska en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen.
- B. Jakten ska i övrigt bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl övrig fauna som boende och det rörliga friluftslivet inom jaktområdet.
- C. Skyddsjakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas inom detaljplanerat område utan skottlossningstillstånd från Polismyndigheten.
- D. Kopia av detta beslut ska medföras av de personer som genomför skyddsjakten.

Rapportering

- E. Den lokale jaktledaren ska omedelbart efter att ett djur fällts eller påskjutits anmäla detta till Länsstyrelsen på jourtelefon 010-223 41 80.

Hantering av fällt djur

- F. Skytten ska utan dröjsmål visa upp fällt djur samt skottplats för Länsstyrelsens besiktningsman.
- G. Fällt djur får inte flyttas från fallplatsen innan den besiktigats av Länsstyrelsens besiktningsman.
- H. Med stöd av 24 d § jaktförordningen ska det fällda djuret omhändertas av Länsstyrelsen för vidarebefordran till Statens veterinärmedicinska anstalt för obduktion. Hela djuret tillfaller staten. Om staten, efter undersökning, inte har användning för djuret ska hela djuret destrueras.

Avlysning m.m.

- I. Länsstyrelsen avlyser jakten om det kan konstateras att alla hybrider fällts innan jakttiden löpt ut. Om Länsstyrelsen bedömer att ett påskjutet djur är oskadat efter det att eftersök har genomförts meddelar Länsstyrelsen om fortsatt jakt ska ske inom den tid beslutet gäller.

Verkställighet

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att det har överklagats.

Information

Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.

Skyddsjakten får inte bedrivas på så sätt att djuret utsätts för onödigt lidande.

Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna finns i 43-44 §§ samma lag.

Bakgrund

Länsstyrelsens kännedom om varg och hybrider i området

Under december 2016 insamlades den första spillningen i området ifrån en vargtik, G74-17. Den tiken har Länsstyrelsen säkrat spillning ifrån vid sju olika tillfällen och har den senaste bekräftade spillningen är från den 29 september 2017. Den 12 april 2017 inföll DNA-träff från en varghane, G137-17, och sammantaget har fyra spillningsprover säkrat DNA från samma hane varav senast den 29 september 2017. Det har även säkrats DNA från en annan varghane, G11-17, i området.

DNA-analyser från insamlad spillning tillsammans med inkomna observationer och slagna bytesdjur har gett Länsstyrelsen en relativt god bild över G74-17 och G137-17 rörelsemönster i området.

Länsstyrelsen har dock inte kunnat identifiera ett geografiskt avgränsat område som ett revir, då inventeringen främst skett under barmarksperiod. Inga revirmarkeringar har kunnat bekräftas.

I samband med Länsstyrelsens inventering efter lodjursföryngringar med viltkamera dokumenterades två stycken vargliknande valpar den 4 augusti 2017. Valparna var ovanligt mörka till färgen och bilderna skickades för påseende till Viltskadecenter, Grimsö, Sverige lantbruksuniversitet och deras referensgrupp. Majoriteten i gruppen ansåg att det liknande varg, men var osäkra då den mörka färgen inte påträffats i Skandinavien tidigare. Länsstyrelsen har i området även fått bilder på en normalfärgad valpliknande individ. Även dessa fotografier skickades till referensgruppen där majoriteten ansåg att den normalfärgade individen är en vargliknande valp.

Stora insatser inleddes med att leta spillning i området som skickades för DNA-analys för att definiera släktskapet på valparna. Tre spillningar hade en DNA-uppsättning som avvek från tidigare kända genprofiler och efter djupanalys kunde det konstateras att två hunddjursindivider av hankön identifierats. Deras DNA-uppsättningar har testats mot 150 skandinaviska vargars DNA samt 29 olika hundrasers DNA. Det kan efter dessa analyser uteslutas att individerna är renrasig skandinavisk varg eller renrasig hund. Det mest sannolika är att detta är första generationens hybrider mellan varg och hund.

Länsstyrelsen har under oktober fått ytterligare bilder på en mörk och en normalfärgad valp i samma område.

DNA-analys har även gjorts för att se släktskap mot de vargar som identifierats och säkrats DNA ifrån det senaste året i länet. Av dessa vargar kan alla uteslutas som föräldrar förutom vargtiken G74-17. Vargtiken har uppehållit sig i området där valparna dokumenterats med foto samt säkrats genom spillning.

Länsstyrelsen har med sina viltkameror även fått bilder på normalfärgad vuxen varg i området.

Slutsats

Länsstyrelsen har tillsammans med Naturvårdsverket utifrån de analysresultat som presenterats bedömt att hybridvalpar mellan hund och varg har fötts i området.

Vargtiken G74-17 har rört sig i området sedan december 2016. Det kan, genom DNA-analys, inte uteslutas att hon är mor till hybriderna.

Bilder, från samma område, på två mörka individer och minst en normalfärgad individ bedöms vara valpar. Länsstyrelsen bedömer därför att det förekommer både normalfärgade och mörka hybrider.

Länsstyrelsen har i dagsläget inte kännedom om hur många hybrider som kan finnas. Genom DNA-analys är det fastställt två stycken och genom bilder kan det med största sannolikhet sammantaget antas vara minst tre stycken.

Skäl till Länsstyrelsens beslut

Förutsättningar för skydds jakt

Bestämmelserna i den svenska lagstiftningen har sin grund i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Beslutande myndigheter ska, ifråga om arter som är skyddade enligt direktivet, tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. Vargen har ett strikt skydd enligt EU:s direktiv.

Enligt 23 a § jaktförordningen får skydds jakt meddelas, om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde för att bl.a. skydda vilda djur eller växter.

Naturvårdsverket har enligt 23 b § jaktförordningen beslutanderätten gällande skydds jakt efter varg, men får, med stöd av 24 a § jaktförordningen överlämna till länsstyrelsen att besluta om skydds jakt bl.a. efter varg. Naturvårdsverket har den 22 december 2016 (ärendenr. NV-08042-16) delegerat rätten att besluta om skydds jakt efter varg till Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Länsstyrelsen får medge undantag från fredning med stöd av 29 § jaktförordningen (1987:905), om det behövs för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter som framgår av 23 a § jaktförordningen. Ett sådant skydd kan vara att bevilja skydds jakt efter vargar i området samt hybrider mellan varg och hund så att de inte uppblandas med den skandinaviska vargstammen.

Av 2 § jaktlagen (1987:259) framgår att med vilt avses i lagen vilda däggdjur och fåglar. I förarbetena till jaktlagen (NJA II 1987 s. 684) anges att:

Med "vilt" avses liksom med uttrycket "villebråd" i den nuvarande lagen vilda däggdjur och vilda fåglar. Att djuren är vilda innebär att de lever i frihet och de anses då inte ingå i någons egendom.

Länsstyrelsen anser därmed sammantaget att hybriderna mellan varg och hund är att betrakta som vilt och omfattas av samma lagstiftning gällande skydds jakt som varg.

Länsstyrelsen ska i ärenden som avser skydds jakt efter rovdjur göra en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen ska bland annat bedöma och ta hänsyn till omfattningen av skador och olägenheter, om skadeförebyggande åtgärder har gjorts samt vilka möjligheter till förebyggande av skada och olägenheter som finns, på kort och lång sikt. Länsstyrelsen ska också utvärdera möjligheterna till andra lämpliga lösningar än skydds jakt, samt beakta vargstammens utveckling i landet som helhet samt den aktuella vargens genetiska ursprung. Vidare ska Länsstyrelsen bedöma om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Sverige har ett ansvar för att den svenska vargstammen har en genetisk status som efterlever upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta grundar sig i EU:s art- och habitatdirektiv, Bernkonventionen samt artskyddsförordningen.

Antalet individer som ska omfattas av skydds jakten

I detta fall är det av största angelägenhet för den skandinaviska vargstammen att hybriderna avlivas så snart det är möjligt. Det praktiska genomförandet av denna skydds jakt möter svårigheter.

En av de praktiska svårigheterna som skydds jakten innebär är att hybriderna är så stora att det är svårt att avgöra skillnad på vuxen individ och valp. En annan är att Länsstyrelsen bedömer att det förekommer både mörka och normalfärgade hybrider samt att Länsstyrelsen i dagsläget inte har kännedom om hur många hybrider som finns i området. Ska en effektiv skydds jakt kunna bedrivas måste den omfatta samtliga vargar och hybrider som förekommer inom jaktområdet.

Att skydds jakten omfattar alla individer, vuxna vargar samt hybrider mellan varg och hund, är en förutsättning för att skydds jakten ska kunna verkställas. Som nämnts ovan är det mycket svårt att se skillnad på hybridvalp och vuxen varg, i synnerhet då det finns både normalfärgade och mörka hybrider. Begränsas skydds jakten till att endast omfatta hybriderna kommer inte deltagande jägare i skydds jakten våga verkställa jakten om de av misstag faller en vuxen varg och därmed riskerar att dömas till jaktbrott. Ett skydds jaktbeslut som inte omfattar samtliga individer inom jaktområdet kommer därför vara verkningslöst.

Det är därför av största vikt att förutsättningarna i beslutet för skydds jakten möjliggör handlingsutrymme för att en effektiv skydds jakt ska kunna bedrivas.

Vargtiken, G74-17, som inte kan uteslutas vara mor till hybriderna, har uppvisat ett oönskat beteende genom att para sig med tamhund och det kan inte bedömas som osannolikt att det beteendet kan upprepas. Fälls tiken vid skydds jakt kan dessutom en obduktion bidra till bedömningen av hur många hybrider som fötts i reviret.

Vid skydds jakt är det alltid nödvändigt att i beslutets omfattning väga nytta mot skada. Försvåras skydds jakten efter hybriderna genom begränsningar i beslutet riskerar den skandinaviska vargstammen genetisk inblandning av tamhund. Detta kan långsiktigt bidra till en allvarlig och oåterkallelig skada ställt mot den nytta de vuxna vargar som rör sig i området långsiktigt kan bidra med till den skandinaviska vargstammen.

Tilldelningen på sex individer är baserad på en genomsnittlig gruppstorlek på sex vargindivider per revir. Den uträkningsfaktorn har använts som underlag till beslutade licensjakter efter varg 2018 i landet och anses praktiserbar även i detta fall.

Jaktområdets omfattning och geografiska utbredning är begränsat i storlek för att endast omfatta rörelseområdet för de individer som gör det möjligt att verkställa en effektiv skydds jakt efter hybriderna.

Länsstyrelsens samlade bedömning är således att det finns förutsättning att besluta om skydds jakt efter alla förekommande hybrider och vargar inom jaktområdet.

Annan lämplig lösning

Detta är första gången som hybrider mellan varg och hund påträffats i Sverige. Det är, som redovisats ovan, av största vikt att inte hundgener blandas in i den skandinaviska vargstammen.

Att fånga in hybriderna levande skulle möta stora praktiska svårigheter och anses inte praktiskt genomförbart.

1. Fånga hybriderna levande i lådfällor

Sedan tidigare erfarenheter så är det fastställt att vargar inte låter sig fångas i traditionella levandefångstfällor av lådtype. Forskningsprojekt från Mellaneuropa visar att hybrider mellan varg och hund har samma beteende. Därmed är fällfångst uteslutet som en metod.

2. Helikopter och bedövningsgevär

För att söva ett djur med bedövningsutrustning kan avståndet vara högst 30 meter. Att komma så nära samtliga hybrider som finns i området är sannolikt inte möjligt. Landskapet där hybriderna uppehåller sig består till övervägande del av tät barrskog. Det innebär stora svårigheter att se djuren från luften samt om de skulle observeras skulle det i de flesta fall inte vara möjligt att avlossa en bedövningspil med hänsyn till all vegetation.

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon annan lämplig lösning än avlivning genom jakt för att undvika att dessa individer i framtiden kommer att para sig med varg och därmed sprida hybridgener i den skandinaviska vargstammen.

Gynnsam bevarandestatus

Motiveringen till skydds jakten efter hybriderna får, i förhållande till traditionell skydds jakt efter varg, ett omvänt resonemang. Bedrivs inte skydds jakt efter hybrider riskeras möjligheten att bevara den skandinaviska vargstammens genetiska status och därmed försvåras upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde genom inblandning av oönskade gener från hund.

Vargpopulationen har bedömts ha en gynnsam bevarandestatus i Sverige och skydds jakt på enskilda vargar påverkar i regel inte den gynnsamma bevarandestatusen för varg. För att en skydds jakt dock inte ska försvåra upprätthållandet av denna gynnsamma bevarandestatus är det av vikt att kunna bedöma en vargs genetiska värde.

Länsstyrelsen i dialog med Naturvårdsverket bedömer att de vuxna vargarna som rör sig i området inte är genetiskt viktiga individer.

EU-kommissionen har i sin vägledning anfört att strängheten hos något av villkoren ökar med graden av ett undantags påverkan på en art/population (Vägledning om strikt skydd för djurarter av intresse för gemenskapen i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer, slutlig version februari 2007). Det innebär således att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a § jaktförordningen. Samtidigt bör en mindre strikt bedömning kunna göras i de fall jakten har liten eller ingen effekt på populationen.

Mot bakgrund av ovanstående anser Länsstyrelsen att det tydligt framgår hur viktigt det är att värna om den skandinaviska vargstammens genetiska värde och inte riskera inblandning av hybridgener.

För att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter

Enligt 23 a § punkt fyra jaktförordningen får beslut om skydds jakt meddelas för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde

Förvaltningen av varg i Sverige har sin grund i Bernkonventionen. Konventionens parter ska arbeta för att skydda vilda djur och växter och deras naturliga miljöer. Utrotningshotade och sårbara arter ska få särskilt mycket skydd. Vargen är i konventionen strängt skyddad och Sverige har därmed en skyldighet att värna om att den svenska vargstammens genetiska status inte hotas genom inblandning av hund.

Bernkonventionens ständiga kommitté deklarerade i december 2014 att berörda myndigheter i medlemsländer i EU ska säkerställa att frilevande hybrider mellan varg och hund avlivas. I rekommendation nr. 173, finns följande skrivning:

“Recommends the Contracting Parties to the Convention to:

...

2. Take action to promote the detection of free-ranging wolf-dog hybrids, and to ensure government-controlled removal of detected wolf-dog hybrids from wild wolf populations”

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att förutsättningarna i 23 a § punkt fyra jaktförordningen för att medge skydds jakt i det aktuella fallet är uppfyllda. Länsstyrelsen beslutar, på eget initiativ, att skydds jakt ska medges med de villkor som framgår av beslutet.

Länsstyrelsens villkor

Då det är av största angelägenhet att hybriderna avlivas och för att skyddsjakten ska kunna bedrivas effektivt bedömer Länsstyrelsen att det finns skäl att meddela undantag från vissa bestämmelser om jaktens genomförande i jaktförordningen.

I 9 § jaktförordningen regleras vilken tid av dygnet som jakten får bedrivas. Länsstyrelsen tillåter nu att skyddsjakten får ske under hela dygnet.

Som huvudregel är det, enligt 31 § jaktlagen (1987:259), förbjudet att bedriva jakt från motordrivna fordon. Länsstyrelsen anser att det finns skäl att besluta om undantag från detta beslut med stöd av 24 d § jaktförordningen.

Vidare bedömer Länsstyrelsen det är motiverat att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten och undantag från förbudet i 14 § jaktförordningen medges med stöd av 15 § sjätte stycket jaktförordningen.

Länsstyrelsen anser att förutsättningarna enligt 15 b § jaktförordningen är uppfyllda för att meddela sådana undantag.

För att en effektiv jakt ska kunna ske behöver även skyddsjakten ske på annans jaktområde, vilket föreskrivs med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen. Enligt samma bestämmelse får den beslutande myndigheten bestämma över förfarandet med ett dödat djur. Det är även ett krav, enligt 29 § jaktförordningen, när Länsstyrelsen beslutar gällande arter som tillhör statens vilt.

Enligt 9 b § jaktförordningen ska i beslut som avses i 23 a § anges bl.a. vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas, vilka medel och metoder som får användas, vilken tid och vilket område som avses, de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd och den kontroll som kommer att ske. Med föreskrivna villkor och begränsningar som meddelats i detta beslut bedömer Länsstyrelsen att kraven i 9 b § jaktförordningen är uppfyllda.

Kungörelsedelgivning

Beslutet delges genom kungörelsedelgivning med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datumet för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i Södermanlands nyheter, Katrineholms kuriren och Eskilstuna kuriren.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Detta beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Linköping, se bilaga 2.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen i Södermanlands län senast 28 november 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Claudia Morner Gardberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit länsjurist Maria Pettersson, enhetschef Ulrika Lundberg och funktionschef Johan Varenius, föredragande.

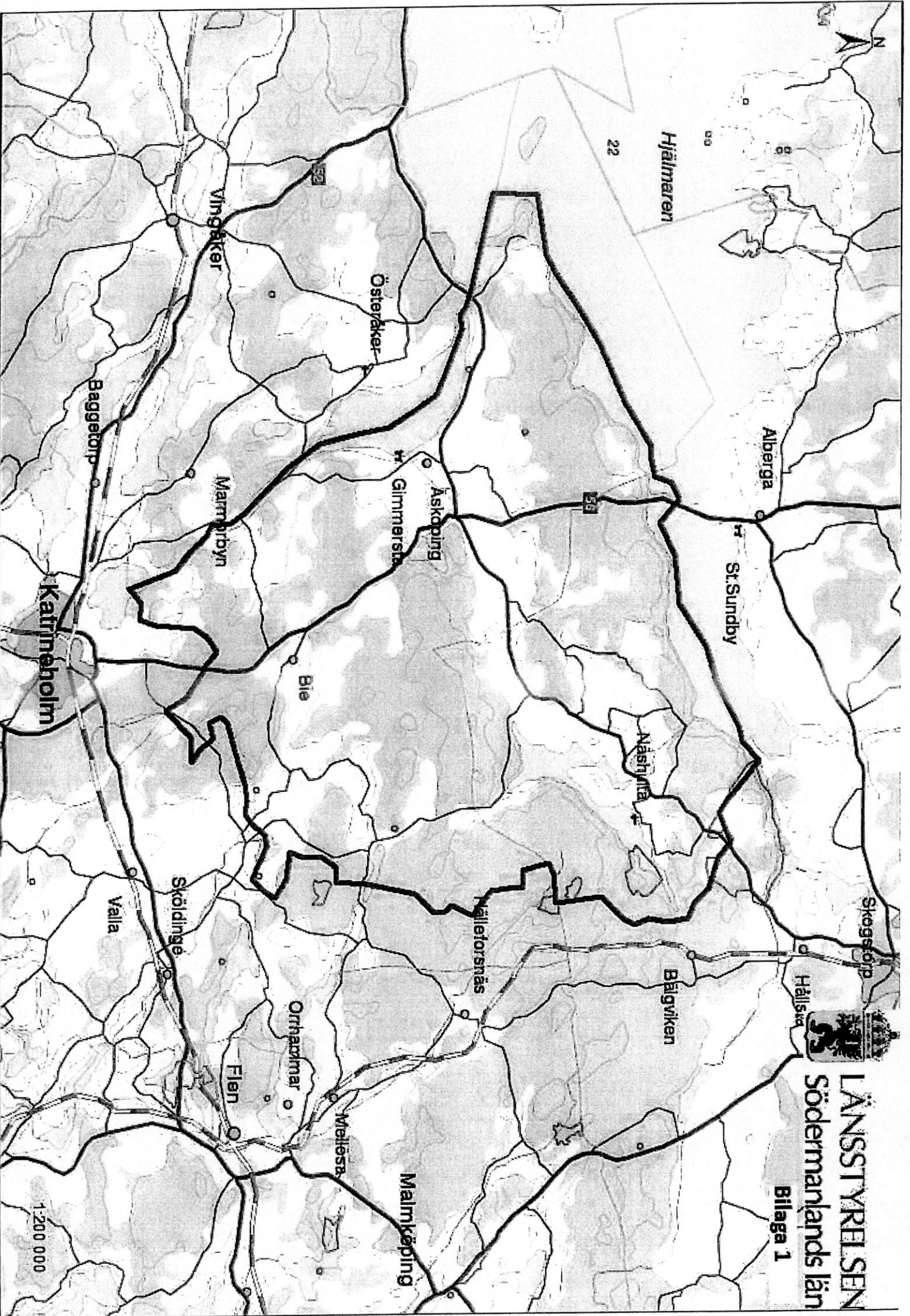
Claudia Morner Gardberg

Bilagor

1. Karta över jaktområdet
2. Hur man överklagar hos Förvaltningsrätten

Kopia till

Naturvårdsverket
Polismyndigheten Region Öst
Viltförvaltningsdelegationen Södermanlands län
Länstyrelserna i södra och mellersta rovdjursförvaltningsområdet
Viltskadecenter
LRF
Svenska Jägareförbundet
Jägarnas Riksförbund
Näshulta älgskötselområde
Mälarmårdens västra älgskötselområde
Julita-Floda älgskötselområde
Älgförvaltningsområde 7

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Bilaga 1

Hur man överklagar beslut

Beslutet överklagas skriftligt hos allmän förvaltningsdomstol. Ni ska dock sända skrivelsen till Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping.

I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som ni begär. Ni bör redogöra för skälen varför ni anser att beslutet är felaktigt. Om ni har handlingar eller dylikt som ni anser stödjer er åsikt bör ni bifoga dem

Underteckna överklagandet, förtydliga namnteckningen och ange er adress och postadress.

Överklagandet måste ha kommit till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet, annars kan det inte tas upp till prövning. Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni önskar kommer Länsstyrelsen att skicka överklagandet vidare till allmän förvaltningsdomstol.

Om ni har frågor om hur man överklagar beslut så är ni välkommen att kontakta Länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.